

ՀՀ Վերաքննիչ քաղաքացիական դատարան

Բողոք բերող թիվ ԵԿԴ/1524/02/12
քաղաքացիական գործով պատասխանող՝ “Հայաստանի Դեմոկրատական”
կուսակցություն
Հասցե՝ ք. Երևան, Փ. Բուզանդի 1/3

Թիվ ԵԿԴ/1524/02/12 քաղաքացիական
գործով հայցվոր՝ “Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն” ՀԿ
Հասցե՝ ք. Երևան, Փ. Բուզանդի 1/3, 4-րդ հարկ

21.01.2013 թ.-ն

Վ Ե Ր Ա Ք Ն Ն Ի Չ Բ Ո Ղ Ո Ք

(Նյութական և դատավարական իրավունքի նորմերի խախտման հիմքով)

Հարգելի՛ դատարան,

Երևան քաղաքի Կենտրոն և Նորք-Մարաշ վարչական շրջանների ընդհանուր իրավասության դատարանը (այսուհետ՝ Դատարան) 21.12.2012 թ.-ին քննել է թիվ ԵԿԴ/1524/02/12 քաղաքացիական գործն ըստ հայցի “Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն” հասարակական կազմակերպության ընդդեմ “Հայաստանի Դեմոկրատական” կուսակցության (այսուհետ՝ Կուսակցություն)՝ տեղեկատվություն տրամադրելուն պարտավորեցնելու, փաստաբանի վարձատրության՝ 250.000 ՀՀ դրամ գումարի, նախապես վճարված պետական տուրքի՝ 4.000 ՀՀ դրամ գումարի բռնագանձման պահանջների մասին, և վճռել է հայցը բավարարել մասնակի:

Դատարանի կողմից թույլ տրված նյութական և դատավարական իրավունքի նորմերի խախտումները.

Դատարանը սխալ է մեկնաբանել ՀՀ Սահմանադրության 27-րդ, 27.1-րդ, “Տեղեկատվության ազատության մասին” ՀՀ օրենքի 1-ին, 2-րդ, 3-րդ, 6-րդ հոդվածների, 8-րդ հոդվածի 1-ին մասի, ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 95-րդ հոդվածի 5-րդ մասի պահանջները:

Դատարանը չի կիրառել “Տեղեկատվության ազատության մասին” ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 3-րդ մասը, որը պարտավոր էր կիրառել:

Դատարանը խախտել է ՀՀ Սահմանադրության 18-րդ, 19-րդ, 42-րդ հոդվածների, “Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին” Եվրոպական կոնվենցիայի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի և “Քաղաքացիական և քաղաքական իրավունքների մասին” Միջազգային դաշնագրի (16 դեկտեմբեր 1966թ.) 14-րդ հոդվածի, ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 5-րդ, 6-րդ, 48-րդ, 52-րդ, 53-րդ, 54-րդ և 124-րդ հոդվածների դրույթները:

Նյութական և դատավարական իրավունքի նորմերի խախտումները, գործի ելքի վրա դրանց ազդեցության վերաբերյալ հիմնավորումները և դրանց հետևանքով գործի վերանայման հիմքերը.

Նախքան Դատարանի թիվ ԵԿԴ/1524/02/12 վճռով (այսուհետ՝ Վճիռ) թույլ տրված խախտումներին անդրադառնալը նշենք, որ Դատարանի կողմից սահմանափակվել է Կուսակցության ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 5-րդ և 6-րդ հոդվածներով նախատեսված իրավունքը:

Նշված խախտումը կայանում է նրանում, որ 18.09.2012 թ.-ին նշանակված նախնական նիստին որպես Կուսակցության ներկայացուցիչ ներկայացել է Սուրեն Մովսիսյանը, ով այդ ժամանակ չի ունեցել լիազորագիր և գրկված է եղել ներկայացնելու Կուսակցության շահերը և ներկայացված հայցադիմումի վերաբերյալ Կուսակցության առարկությունները, իսկ 12.12.2012 թ.-ի ժամը 15.00-ին կայանալիք դատական նիստին սահմանված ժամին լիազորագրով ներկայացել է Դատարան, սակայն դատական նիստը Դատարանի կողմից չի բացվել:

12.12.2012 թ.-ին նշանակված դատական նիստը կայացած չլինելու հանգամանքի վառ ապացույց է հանդիսանում Կուսակցության 15.01.2013 թ.-ի թիվ ԵԿԴ/1524/02/12 քաղաքացիական գործով կայացած բոլոր դատական նիստերի արձանագրությունների համակարգչային արձանագրման կրիչը տրամադրելու դիմումի հիման վրա Դատարանի կողմից տրամադրված կրիչը, որտեղ առկա են բացառապես 18.09.2012 թ.-ի և 30.10.2012 թ.-ի դատական նիստերի արձանագրությունների ձայնագրությունները:

Այս հանգամանքով կարելի է արձանագրել, որ Դատարանն իրականում չի կիրառել Վճռում վկայակոչած ՀՀ Սահմանադրության 18-րդ, 19-րդ, 42-րդ հոդվածների, “Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին” Եվրոպական կոնվենցիայի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի և “Քաղաքացիական և քաղաքական իրավունքների մասին” Միջազգային դաշնագրի (16 դեկտեմբեր 1966թ.) 14-րդ հոդվածի դրույթները, և խախտել է դրանց պահանջները:

Դատարանի դատավարական իրավունքի նորմերի հաջորդ ակնառու խախտումը կայանում է նրանում, որ ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 124-րդ հոդվածը սահմանում է, որ գործի մասնակիցներից որևէ մեկի ներկայացած չլինելու դեպքում վճռի օրինակը հրապարակման կամ հաջորդ օրը պատվիրված նամակով ուղարկվում է նրան, իսկ Դատարանը Վճիռը Կուսակցությանն է ուղղարկել ոչ թե 22.12.2012 թ.-ին՝ Վճռի հրապարակման հաջորդ օրը, այլ 09.01.2013 թ.-ին՝ Վճռի հրապարակման 19-րդ օրը:

Դատարանը Վճռում նշել է.

“Ողջամիտ ժամկետի սկզբունքն ունի լայն պայմանագրային, ինչպես նաև սովորութային բնույթ և կիրառություն:

Հետևապես, դատարանը գտնում է, որ սույն քաղաքացիական գործով պահպանվել է ողջամիտ ժամկետի սկզբունքը և գործի դատաքննությունն իրականացվել է ողջամիտ ժամկետներում՝ ելնելով գործի համար էական նշանակություն ունեցող փաստերի ամբողջական, օբյեկտիվ և բազմակողմանի քննությունն ապահովելու անհրաժեշտությունից, իսկ դատավարական ժամկետների ընթացքը պայմանավորվել է գործով հաշտություն կնքելու ու անհրաժեշտ այլ դատավարական գործողություններ կատարելու անհրաժեշտությամբ:”

Սակայն Վճռում այդ մասին ուղղակի նշելը դեռևս չի նշանակում, որ Դատարանն իրականում իրականացրել է սույն գործի համար էական նշանակություն ունեցող փաստերի ամբողջական, օբյեկտիվ և բազմակողմանի քննություն:

Դատարանը Վճռում նշել է.

“Տվյալ պարագայում, դատավարության հայցվոր կողմը, օգտվելով վերը նշված իրավական նորմերով իրեն ընձեռված օրենքով չարգելված իրավունքի պաշտպանության՝ դատարան դիմելու իրավունքից, դիմել է դատարան՝ իր իրավունքը պատասխանողի կողմից խախտվելու փաստի հիմքով տեղեկատվություն տրամադրելուն պարտավորեցնելու, դատական ծախսերը հատուցելու պահանջներով, ուստի դատարանը պետք է պարզի, թե առկա է արդյոք հայցվորի նման իրավունք, թե՛ ոչ, և միաժամանակ, խախտվել են արդյոք ՀՀ քաղաքացիական օրենսդրությամբ սահմանված կողմի իրավունքները, թե՛ ոչ, բխում է արդյոք վերջինիս պահանջները ներպետական իրավական, մասնավորապես՝ քաղաքացիաիրավական նորմերից, թե՛ ոչ, և դատաքննությամբ վերջինս ապացուցել է արդյոք իր կողմից վկայակոչված փաստերի իրավական հիմնավորվածությունը, թե՛ ոչ, և միայն այդ դեպքում հնարավոր կլինի բավարարել պահանջները, ինչն իրավաչափ կոչվի միայն, եթե դատաքննությամբ հաստատվի, որ հայցվոր կողմի պահանջները հիմնավոր են և բխում են գործով առկա իրավահարաբերությունները կարգավորող, գործող միջազգային, սահմանադրական և ներպետական օրենսդրական իրավական նորմերով սահմանված իրավական դրույթներից:

Գործի դատաքննությամբ դատարանը պարզել է, որ դատավարության կողմերի միջև ծագած վեճն ըստ էության կարգավորվում է տեղեկատվություն տրամադրելու, տեղեկատվության ազատության հարաբերությունները կանոնակարգող իրավական ակտերի պահանջներով, սակայն մինչ դրանց ուսումնասիրությունը գործով էական է պարզել իրականում տեղի ունեցած փաստական հանգամանքները՝ դրանց հիման վրա պահանջի վերաբերյալ օբյեկտիվ դիրքորոշում արտահայտելու ու իրավական ակտի այս կամ այն պահանջի կիրառելիությունը որոշելու նպատակով:”

ԵՎ այսպես իրականում անհրաժեշտ է պարզել տեղի ունեցած իրավահարաբերության փաստական հանգամանքները, մասնավորապես՝

Դատարանը պարտավոր էր պարզել հետևյալ էական նշանակություն ունեցող հարցերը, արդյո՞ք

- Կուսակցությունը հանդիսացել է “Տեղեկատվության ազատության մասին” ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածով սահմանված տեղեկատվություն տնօրինող սուբյեկտ, թե ոչ,
- հայցվորը զրկված է եղել փնտրվող տեղեկությունը Կուսակցության կողմից չտրամադրելու պարագայում այլ աղբյուրից ստանալու հնարավորությունից, թե ոչ,
- հայցվորի փնտրվող տեղեկությունը հրապարակված եղել է, թե ոչ,
- Կուսակցությունն ապահովել էր հայցվորի փնտրվող տեղեկության մատչելիությունը, թե ոչ,
- Կուսակցությունը պարտավոր է եղել հայցվորի կողմից պահանջվող տեղեկությունը տրամադրել նրան, թե ոչ:

Համաձայն “Տեղեկատվության ազատության մասին” ՀՀ օրենքի 1-ին հոդվածի՝ սույն օրենքը կարգավորում է տեղեկատվության ազատության հետ կապված հարաբերությունները, սահմանում է տեղեկատվության ապահովման բնագավառում տեղեկատվություն տնօրինողների իրավասությունը, ինչպես նաև տեղեկություններ ստանալու կարգը, ձևերը և պայմանները, իսկ

2-րդ մասի համաձայն՝ սույն օրենքի գործողությունը տարածվում է պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, պետական հիմնարկների, բյուջեներից ֆինանսավորվող կազմակերպությունների, ինչպես նաև հանրային նշանակության կազմակերպությունների և դրանց պաշտոնատար անձանց վրա:

“Տեղեկատվության ազատության մասին” ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածում սահմանված է տեղեկատվություն տնօրինող սուբյեկտների սպառիչ ցանկը:

Ըստ այս հոդվածի տեղեկատվություն տնօրինող սուբյեկտներ են հանդիսանում՝ տեղեկություններ ունեցող պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինները, պետական հիմնարկները, բյուջեներից ֆինանսավորվող կազմակերպությունները, ինչպես նաև հանրային նշանակության կազմակերպություններն ու դրանց պաշտոնատար անձինք:

Իսկ որպես հանրային նշանակության կազմակերպություն նշված է՝ ապրանքային շուկայում մենաշնորհ կամ գերիշխող դիրք ունեցող, ինչպես նաև առողջապահության, սպորտի, կրթության, մշակույթի, սոցիալական ապահովության, տրանսպորտի և կապի, կոմունալ ոլորտներում հանրությանը ծառայություններ մատուցող ոչ պետական կազմակերպություններ:

Եթե Դատարանն իրականում կիրառած լիներ կամ էլ ճիշտ մեկնաբաներ “Տեղեկատվության ազատության մասին” ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի դրույթը, ապա նա միանշանակ կպարզեր, որ Կուսակցությունը չի հանդիսացել և հանդիսանում “Տեղեկատվության ազատության մասին” ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածով սահմանված տեղեկատվություն տնօրինող սուբյեկտ, քանի որ Կուսակցությունը չի հանդիսանում, ոչ՝

1. տեղեկություններ ունեցող պետական մարմին,
2. տեղեկություններ ունեցող տեղական ինքնակառավարման մարմին,
3. տեղեկություններ ունեցող պետական հիմնարկ,
4. բյուջեներից ֆինանսավորվող կազմակերպություն,
5. հանրային նշանակության կազմակերպություն կամ դրա պաշտոնատար անձ,
6. ապրանքային շուկայում մենաշնորհ կամ գերիշխող դիրք ունեցող, ինչպես նաև առողջապահության, սպորտի, կրթության, մշակույթի, սոցիալական ապահովության, տրանսպորտի և կապի, կոմունալ ոլորտներում հանրությանը ծառայություններ մատուցող ոչ պետական կազմակերպություն:

Իսկ քանի որ Կուսակցությունը չի հանդիսանում “Տեղեկատվության ազատության մասին” ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածով սահմանված տեղեկատվություն տնօրինող սուբյեկտ, հետևաբար էլ նա պարտավոր չի եղել հայցվորին տրամադրել նրա կողմից հարցվող տեղեկությունը:

Այն, որ 06.05.2012 թ.-ին ՀՀ-ում տեղի է ունեցել ԱԺ համամասնական կարգով ընտրություններ դա հանրահայտ հանգամանք է:

Այն, որ ՀՀ-ում 06.05.2012 թ.-ին կայանալիք ԱԺ համամասնական կարգով ընտրություններին մասնակցող յուրաքանչյուր կուսակցություն պարտավոր է եղել սահմանված կարգով ՀՀ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով ներկայացնել համապատասխան տեղեկատվություն կուսակցության ֆինանսական և գույքային միջոցների, ինչպես նաև

նախընտրական հիմնադրամ կատարված մուծումների և դրանց օգտագործման վերաբերյալ, դա ևս հանրահայտ հանգամանք է:

Այն, որ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը նշված տեղեկատվությունը հրապարակել է իր պաշտոնական ինտերնետ կայք էջում՝ (<http://www.elections.am/hayt2012>, և <http://www.elections.am/audit2012>), դա ևս անհերքելի և հանրահայտ հանգամանք է:

ԵՎ այսպես, Կուսակցությունը մասնակցելով ՀՀ-ում 06.05.2012 թ.-ին կայանալիք ԱԺ համամասնական կարգով ընտրություններին 2012 թ.-ի ապրիլ ամսվա վերջերին հայցվորի կողմից փնտրվող տեղեկությունը սահմանված կարգով ներկայացրել է ՀՀ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովին, իսկ ՀՀ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովն էլ հայցվորի կողմից փնտրվող տեղեկությունը հրապարակել է իր պաշտոնական ինտերնետ կայք էջում՝ (<http://www.elections.am/hayt2012>, և <http://www.elections.am/audit2012>):

ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 52-րդ հոդվածի 1-ին մասը սահմանում է, որ հանրահայտ հանգամանքներն ապացուցման կարիք չունեն:

Այս հանգամանքի հանրահայտ լինելու վերաբերյալ տեղյակ է եղել ինչպես հայցվորը, այնպես էլ Դատարանը: Ավելին, Դատարանը դատաքննության ժամանակ փաստել է, որ նման տեղեկատվությունը եղել է բաց և հասանելի, իսկ հայցվորն էլ հայտնել, որ հարցվող տեղեկությունը ստանալու համար չի դիմել ՀՀ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովին:

Ակնհայտ է, որ հայցվորը միանշանակ հնարավորություն է ունեցել իր կողմից հարցվող տեղեկատվությունն այլ տեղեկատվական աղբյուրից՝ տեղեկատվություն տնօրինող սուբյեկտից, ստանալ, մասնավորապես ՀՀ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովից կամ էլ օգտվել նրա պաշտոնական ինտերնետ կայք էջում (<http://www.elections.am/hayt2012>, և <http://www.elections.am/audit2012>) հրապարակված տեղեկատվությունից:

Ի դեպ նշենք, որ վերոգրյալի մասին Կուսակցության աշխատակիցների կողմից հայտնվել է հայցվորին, որ իր կողմից հարցվող տեղեկատվությունը տրամադրված է ՀՀ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովին, որն էլ այդ տեղեկատվությունը հրապարակել է իր պաշտոնական ինտերնետ կայք էջում՝ (<http://www.elections.am/hayt2012>, և <http://www.elections.am/audit2012>), որի մասին պարզ և հասկանալի պատճառով լռում է հայցվորը:

Միանշանակ է, որ՝

1. հայցվորը զրկված չի եղել փնտրվող տեղեկությունը Կուսակցության կողմից չտրամադրելու պարագայում այլ աղբյուրից ստանալու հնարավորությունից,
2. հայցվորն իր կողմից փնտրվող տեղեկության հրապարակված լինելու մասին տեղյակ է եղել, ինչպես նաև հավելյալ այդ մասին նրան բանավոր կերպով տեղեկացվել է Կուսակցության համապատասխան աշխատակցի կողմից,
3. Կուսակցությունն ապահովել էր հայցվորի կողմից փնտրվող տեղեկության մատչելիությունը:

Ակնհայտ է այն էական նշանակություն ունեցող հանգամանքը, որ եթե հայցվորն իրականում ցանկացել է ստանալ իր կողմից փնտրվող տեղեկությունը, ապա ցանկության դեպքում նա կարող էր ստանալ այն, քանի որ իր կողմից փնտրվող տեղեկությունը եղել է բաց և հասանելի, որովհետև հրապարակված էր:

“Տեղեկատվության ազատության մասին” ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածով սահմանված է “հրապարակում” բառի իմաստը, որը նշանակում է՝ տեղեկությունը մամուլի և զանգվածային լրատվության մյուս միջոցներով, համաշխարհային համակարգչային ցանցով (այսուհետ՝ Ինտերնետ), ինչպես նաև օրենսդրությամբ սահմանված այլ միջոցներով հանրությանը տեղեկացնելը և մատչելի դարձնելը:

Ինչ վերաբերվում է այն հանգամանքին, արդյո՞ք Կուսակցությունը պարտավոր է եղել հայցվորի կողմից պահանջվող տեղեկությունը տրամադրել նրան, թե ոչ, ապա նշենք «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 3-րդ մասի դրույթը, ըստ որի՝

«Տեղեկության տրամադրումը չի կարող մերժվել, եթե դա՝

- 1) վերաբերում է քաղաքացիների անվտանգությանը և առողջությանը սպառնացող արտակարգ դեպքերին, ինչպես նաև տարերային (ներառյալ պաշտոնապես կանխատեսվող) աղետներին և դրանց հետևանքներին.
- 2) ներկայացնում է Հայաստանի Հանրապետության տնտեսության ընդհանուր վիճակը, ինչպես նաև բնության և շրջակա միջավայրի պաշտպանության, առողջապահության, կրթության, գյուղատնտեսության, առևտրի, մշակույթի բնագավառում տիրող իրական վիճակը.
- 3) չտրամադրելը բացասական ազդեցություն կունենա Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական, գիտատեխնիկական և հոգևոր-մշակութային զարգացման պետական ծրագրերի իրականացման վրա:»

Անհերքելի է այն, որ հայցվորի կողմից հարցվող տեղեկությունը չի վերաբերվել «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 3-րդ մասում նշվածներից և ոչ մեկին, հետևաբար Կուսակցությունը զրկված չի եղել հայցվորին իր կողմից հարցվող տեղեկատվության չտրամադրման իրավունքից: Ուստի Կուսակցությունը հայցվորին չտրամադրելով նրա կողմից հարցվող տեղեկատվությունը թույլ չի տվել «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի խախտում:

Վերոգրյալի հիման վրա միանշանակ կարելի է արձանագրել, որ Դատարանի կողմից սխալ է մեկնաբանվել «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 1-ին, 2-րդ, 3-րդ, 6-րդ, 8-րդ հոդվածների պահանջները, ինչպես նաև այն, որ Դատարանը խախտել է նաև ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 53-րդ հոդվածի պահանջը, որի վերլուծությունից հետևում է, որ դատարանը գործի քննության ընթացքում կայացնում է ըստ էության դատական ակտ միայն այն դեպքերում, երբ վերջինիս կողմից ուսումնասիրվում են գործի հանգամանքները և ներկայացված ապացույցները, երբ յուրաքանչյուր ապացույց գնահատվում է գործում եղած բոլոր ապացույցների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ հետազոտության վրա հիմնված ներքին համոզմամբ, ինչը բնականաբար չի կարելի ասել Դատարանի մասին:

Դատարանը Վճռում վկայակոչելով ՀՀ Սահմանադրության 27.1-րդ հոդվածի դրույթը ցանկացել է հիմնավորել այն, որ իբրև Կուսակցությունը հայցվորի հարցմանը պատասխանելու պարտավորություն է կրել, սակայն հոդվածի դրույթը պարտավորությունը սահմանել է բացառապես իրավասու պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների և պաշտոնատար անձանց համար: Այս հանգամանքը վկայում է Դատարանի կողմից նյութական իրավունքի նորմերի խախտման հաջորդ փաստի մասին, քանի որ Դատարանը սխալ է մեկնաբանել և կիրառել ՀՀ Սահմանադրության 27.1-րդ հոդվածի դրույթը:

Դատարանը Վճռում նշել է.

«Պատասխանող «Հայաստանի Դեմոկրատական» կուսակցությունը, լինելով պատշաճ ծանուցված գործով նշանակված բոլոր դատական նիստերի, այդ թվում՝ նախապատրաստական ու դատաքննության մասին, դատարան չի ներկայացել, դատական նիստին չի մասնակցել, ինչպես նաև գործի քննության ընթացքում դատարանին բանավոր կամ գրավոր դիրքորոշում չի արտահայտել, չի առարկել հայցի դեմ, այսինքն՝ լինելով պատշաճ ծանուցված՝ գործի քննությանը

դատարանին անհայտ պատճառներով չի ներկայացել և ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 95 հոդվածի 1-ին մասով սահմանված կարգով երկշաբաթյա ժամկետում դատարան չի ներկայացրել հայցադիմումի պատասխան, ինչպես նաև չի ներկայացվել դիմում՝ պատասխան ներկայացնելու ժամկետը երկարաձգելու, կամ դատական նիստին չներկայանալու և նիստը հետաձգելու վերաբերյալ, ուստի դատարանը, ղեկավարվելով ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 95 հոդվածի 5-րդ մասով, պատասխանողի կողմից սահմանված ժամկետում պատասխան չներկայացնելը գնահատել է՝ որպես պատասխանողի կողմից հայցվորի վկայակոչած և դատաքննությամբ հիմնավորված փաստերի ընդունում:

ՀՀ Վճռաբեկ դատարանն իր որոշումներում պատասխանողի կողմից պատասխան չներկայացնելու հանգամանքի վերաբերյալ արտահայտել է իր դիրքորոշումը, ըստ որի պատասխան չներկայացնելը չի կարող համարվել պատասխանողի կողմից հայցվորի ներկայացված պահանջի ընդունում, քանի որ պատասխանողը զրկված չէ իր առարկությունները ներկայացնել դատական նիստի ժամանակ:

12.12.2012 թ.-ին նշանակված դատական նիստն անհասկանալի պատճառով չկայանալու արդյունքում Կուսակցությունը զրկվել է Դատարանում իր հակափաստարկները ներկայացնելու հնարավորությունից, ինչը հիմնավորում է այն, որ Դատարանը թույլ է տվել դատավարական իրավունքի նորմերի խախտում:

Ինչ վերաբերվում է Դատարանի Վճռում նշված “գործի քննության ընթացքում դատարանին բանավոր կամ գրավոր դիրքորոշում չի արտահայտել” և “Սույն գործի փաստերով ու դատաքննությամբ մի կողմից դատարանը պարզել է ու հաստատված է համարել, որ պատասխանող կուսակցությունը չունի որևէ հակափաստարկ ընդդեմ հայցով ներկայացված պահանջի ու պահանջվող տեղեկատվությունը տրամադրվելու իրավաչափության հարցի շուրջ, ու չի նշել, թե արդյո՞ք հայցվորի կողմից պահանջվող տեղեկատվության մասով վերջինս սահմանափակված է այն ստանալու իրավունքից, ու որքանո՞վ է իրավաչափ /ի՞նչ իրավական ու փաստական հիմքերով/ իր՝ որպես տեղեկատվությունը առաջնահերթ տնօրինող սուբյեկտի, հայցվող տեղեկատվությունը տեղեկատվություն փնտրողին չտրամադրելու իր վարքագիծը, քանի որ պատասխանող կողմը, դատաքննությամբ դատարանին հայցադիմումի պատասխան չներկայացնելով, ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 95 հոդվածի 5-րդ մասի իմաստով արդեն իսկ ընդունել է հայցադիմումում վկայակոչված փաստերը:” նախադասություններին, ապա նշենք, որ Կուսակցության նախագահը մինչև 18.09.2012 թ.-ի նախնական դատական նիստը կայանալը հետախոսով Դատարանին հայտնել է սույն բողոքում նշված Կուսակցության և՛ դիրքորոշումը, և՛ առարկությունները, և՛ հակափաստարկները, հետևաբար իմաստագուրկ է դառնում Դատարանի կողմից նշված փաստարկները:

Դատարանի կողմից դատավարական իրավունքի նորմերի հաջորդ խախտումը կայանում է նրանում, որ Դատարանը դատաքննության ընթացքում որպես ապացույց է ընդունել հայցվորի կողմից ներկայացված պատճենի տեսքով իր և իր ներկայացուցիչի միջև կնքված պայմանագիրը, վճարման հանձնարարականը, և դրանք հետագոտել ու գնահատել է որպես ապացույցներ:

ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 48-րդ հոդվածի 8-րդ մասը սահմանում է, որ դատաքննությունն սկսվելուց հետո գործին մասնակցող անձի ներկայացրած լրացուցիչ ապացույցներն ընդունում է դատարանը, եթե դրանք ներկայացնողը հիմնավորում է մինչև դատաքննությունը սկսվելը նման ապացույցի ներկայացման անհնարինությունը՝ իրենից անկախ

պատճառներով: Իսկ 54-րդ հոդվածի 2-րդ մասում էլ նշված է, որ գրավոր փաստաթղթերը ներկայացվում են բնօրինակով կամ պատշաճ վավերացված պատճենի ձևով:

Հայցվոր կողմը գրկված չի եղել նախքան դատաքննությունը սկսվելը նշված փաստաթղթերը Դատարան ներկայացնելու հնարավորությունից, իսկ Դատարանն էլ պարտավոր էր չընդունել դրանք: Ավելին, հայցվորի ներկայացրած փաստաթղթերը եղել են պատճենի տեսքով, հետևաբար ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 54-րդ հոդվածի 2-րդ մասի ուժով դրանք չեն համարվել ապացույցներ, իսկ քանի որ դրանք չեն համարվել ապացույցներ, հետևաբար Դատարանն իրավունք չունի դրանք գնահատել և հետազոտել, քանի որ ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 53-րդ հոդվածի 1-ին մասում ամրագրված է, որ դատարանը յուրաքանչյուր ապացույց գնահատում է գործում եղած բոլոր ապացույցների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ հետազոտության վրա հիմնված ներքին համոզմամբ:

Ահա ևս մեկ ակնառու փաստ Դատարանի կողմից դատավարական իրավունքի նորմի խախտում թույլ տալու հանգամանքի հիմնավորման մասին:

Ամբողջացնելով վերոգրյալը միանշանակ կարելի է արձանագրել, որ Կուսակցության կողմից թույլ չի տրվել Վճռում նշված և ոչ մի նորմատիվ իրավական ակտի աննշան խախտում, ինչի արդյունքում էլ ակնհայտ է, որ հայցվորի կողմից ներկայացված հայցադիմումն ամբողջությամբ անհիմն ու առարկայագուրկ է, ինչը նշանակում է, որ նրա կողմից կատարված դատական ծախսերը եղել են ոչ իրավաչափ և անտեղի, ուստի Դատարանը պարտավոր էր թույլ չտար նյութական և դատավարական իրավունքի նորմերի խախտումներ և հայցադիմումն ամբողջությամբ մերժելու մասին վճիռ կայացնել, իսկ դատական ծախսերի հարցը համարել անհիմն:

Վերաքննիչ բողոքում նշվածի արդյունքում անհերքելի է մի պարզ հանգամանք, որ Դատարանի կողմից Վճռում նշված բոլոր փաստարկներն ու վերլուծություններն անհիմն են և առարկայագուրկ:

ԵՎ այսպես, վերաքննիչ բողոքի քննության համար էական նշանակություն ունեն բողոքում նշված իրավական նորմերը Դատարանի կողմից խախտելու հիմնավորումները և այն, որ ՀՀ վերաքննիչ քաղաքացիական դատարանի կողմից սույն գործով կայացվելիք որոշումը միանշանակ կարող է էական նշանակություն ունենալ սույն գործի ելքի վրա:

Ելնելով վերոգրյալից և համաձայն ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 210-րդ և 221-րդ հոդվածներով՝

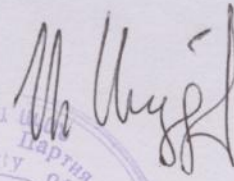
խնդրում եմ

վերաքննիչ բողոքը բավարարել՝ ամբողջությամբ բեկանել և փոփոխել թիվ ԵԿԴ/1524/02/12 վճիռը և կայացնել նոր՝ հայցադիմումը մերժելու մասին, դատական ակտ:

Կից ներկայացնում եմ՝

1. պետական տուրքի վճարման անդորրագրի բնօրինակը,
2. վերաբնիչ բողոքը հայցվորին և Դատարանին ուղարկելու փոստային անդորրագրերի բնօրինակները:

Բողոք բերող, թիվ ԵԿԴ/1524/02/12 քաղաքացիական գործով պատասխանող Կուսակցության նախագահ՝

Արամ Սարգսյան

